

Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021

2021 dsc 4

RHAN 2

CWRICWLWM MEWN YSGOLION A GYNHELIR, YSGOLION MEITHRIN A GYNHELIR AC ADDYSG FEITHRIN A GYLLIDIR OND NAS CYNHELIR

Addasiadau (ddim yn newid testun)

C1 Rhn. 2 modified (dd.) (13.6.2022) by Gorchymyn Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021
(Cychwyn Rhif 3 a Darpariaeth Drosiannol) 2022 (O.S. 2022/652), ergl. 2

PENNOD 1

CYNLLUNIO A MABWYSIADU CWRICWLWM

Cyffredinol

9 Cyflwyniad a dehongli

- (1) Mae'r Bennod hon yn gwneud darpariaeth ynghylch cynllunio a mabwysiadu cwricwlwm i unrhyw un o'r canlynol—
- disgyblion cofrestredig mewn ysgol a gynhelir, ac eithrio'r rheini dros yr oedran ysgol gorfodol;
  - disgyblion cofrestredig mewn ysgol feithrin a gynhelir;
  - plant y darperir addysg feithrin a gyllidir ond nas cynhelir ar eu cyfer.
- (2) Mae cyfeiriadau yn y Bennod hon at ysgol yn gyfeiriadau—
- at ysgol a gynhelir, neu
  - at ysgol feithrin a gynhelir.

*Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.
 Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys
 ar gyfer y Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021, RHAN 2. (See end of Document for details)*

(3) Yn y Bennod hon—

- (a) mae cyfeiriadau at ddisgyblion, mewn perthynas ag ysgol, yn gyfeiriadau at ddisgyblion cofrestredig yn yr ysgol, ac eithrio'r rheini dros yr oedran ysgol gorfodol;
- (b) mae cyfeiriadau at blant, mewn perthynas ag addysg feithrin a gyllidir ond nas cynhelir, yn gyfeiriadau at blant y darperir yr addysg honno ar eu cyfer;
- (c) mae cyfeiriadau at y cwricwlwm mabwysiedig, mewn perthynas ag ysgol, yn gyfeiriadau at y cwricwlwm a fabwysiedir o dan adran 11 gan bennaeth a chorff llywodraethu'r ysgol (ac os caiff y cwricwlwm hwnnw ei ddiwygio o dan adran 12, at y cwricwlwm fel y'i diwygir);
- (d) mae cyfeiriadau at y cwricwlwm mabwysiedig, mewn perthynas ag addysg feithrin a gyllidir ond nas cynhelir, yn gyfeiriadau at y cwricwlwm a fabwysiedir o dan adran 15 gan ddarparwr yr addysg (ac os caiff y cwricwlwm hwnnw ei ddiwygio o dan adran 16, at y cwricwlwm fel y'i diwygir).

Gwybodaeth Cychwyn

- I1 A. 9 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 84(2)**
- I2 A. 9 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/652, ergl. 5(1)(2)(a), **Atod.**
- I3 A. 9 mewn grym ar 1.9.2023 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/652, **ergl. 6(1)(2)(a)**

Ysgolion a gynhelir ac ysgolion meithrin a gynhelir

10 Cynllunio cwricwlwm

- (1) Rhaid i bennaeth ysgol gynllunio cwricwlwm i ddisgyblion yr ysgol.
- (2) Rhaid i'r cwricwlwm hwnnw gydymffurfio â'r gofynion yn adrannau 20 i 24, ac unrhyw ofyniad a osodir o dan adran 25.

Gwybodaeth Cychwyn

- I4 A. 10 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 84(2)**
- I5 A. 10 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/652, ergl. 5(1)(2)(a), **Atod.**
- I6 A. 10 mewn grym ar 1.9.2023 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/652, **ergl. 6(1)(2)(a)**

11 Mabwysiadu cwricwlwm

- (1) Rhaid i bennaeth a chorff llywodraethu ysgol—
  - (a) mabwysiadu'r cwricwlwm a gynllunnir o dan adran 10 fel y cwricwlwm i ddisgyblion yr ysgol, a
  - (b) cyhoeddi crynodeb o'r cwricwlwm mabwysiedig.
- (2) Ond ni chaniateir mabwysiadu cwricwlwm o dan yr adran hon oni bai ei fod yn cydymffurfio â'r gofynion yn adrannau 20 i 24, ac unrhyw ofyniad a osodir o dan adran 25.

*Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys
ar gyfer y Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021, RHAN 2. (See end of Document for details)*

Gwybodaeth Cychwyn

- I7 A. 11 ddimm mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler a. 84(2)
I8 A. 11 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/652, ergl. 5(1)(2)(a), Atod.
I9 A. 11 mewn grym ar 1.9.2023 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/652, ergl. 6(1)(2)(a)

12 Adolygu a diwygio cwricwlwm

- (1) Rhaid i bennaeth a chorff llywodraethu ysgol—
(a) cadw'r cwricwlwm mabwysiedig o dan adolygiad, a
(b) sicrhau ei fod yn parhau i gydymffurfio â'r gofynion yn adrannau 20 i 24, ac unrhyw ofyniad a osodir o dan adrannau 25.
- (2) Wrth ystyried a yw'r cwricwlwm mabwysiedig yn parhau i gydymffurfio â'r gofynion y cyfeirir atynt yn is-adran (1)(b), rhaid i'r pennath a'r corff llywodraethu roi sylw i wybodaeth sy'n deillio o unrhyw drefniadau asesu a weithredir ganddynt o dan reoliadau a wneir o dan adrannau 56.
- (3) Rhaid i bennaeth a chorff llywodraethu ysgol ddiwygio'r cwricwlwm mabwysiedig os ydynt yn ystyried ei bod yn angenheidiol gwneud hynny er mwyn sicrhau ei fod yn parhau i gydymffurfio â'r gofynion y cyfeirir atynt yn is-adran (1)(b).
- (4) Caiff pennath a chorff llywodraethu ysgol ddiwygio'r cwricwlwm mabwysiedig hefyd os ydynt yn ystyried ei bod yn briodol gwneud hynny ar unrhyw adeg.
- (5) Os yw pennath a chorff llywodraethu ysgol yn diwygio'r cwricwlwm mabwysiedig, rhaid iddynt gyhoeddi crynodeb o'r cwricwlwm diwygiedig.

Gwybodaeth Cychwyn

- I10 A. 12 ddimm mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler a. 84(2)
I11 A. 12 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/652, ergl. 5(1)(2)(a), Atod.
I12 A. 12 mewn grym ar 1.9.2023 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/652, ergl. 6(1)(2)(a)

Addysg feithrin a gyllidir ond nas cynhelir

13 Dyletswydd Gweinidogion Cymru i gyhoeddi cwricwlwm

- (1) Rhaid i Weinidogion Cymru gyhoeddi cwricwlwm (y "cwricwlwm adrannau 13") y maent yn ystyried ei fod yn addas i blant y darperir addysg feithrin a gyllidir ond nas cynhelir ar eu cyfer.
- (2) Rhaid i'r cwricwlwm adrannau 13 gydymffurfio â'r gofynion yn adrannau 20 i 24^{F1}....

Diwygiadau Testunol

- F1 Geiriau yn a. 13(2) wedi eu hepgor (1.9.2022) yn rhinwedd Rheoliadau Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021 (Diwygiadau Canlyniadol) (Deddfwriaeth Sylfaenol) 2022 (O.S. 2022/744), rhl. 1(2), Atod. 1 para. 1(2)

*Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys
ar gyfer y Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021, RHAN 2. (See end of Document for details)*

Gwybodaeth Cychwyn

- I13 A. 13 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 84(2)**
- I14 A. 13 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/652, ergl. 5(1)(2)(a), **Atod.**
- I15 A. 13 mewn grym ar 1.9.2023 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/652, **ergl. 6(1)(2)(a)**

14 Adolygu a diwygio cwricwlwm a gyhoeddir gan Weinidogion Cymru

- (1) Rhaid i Weinidogion Cymru—
  - (a) cadw'r cwricwlwm adran 13 o dan adolygiad, a
  - (b) sicrhau ei fod yn parhau i gydymffurfio ag adrannau 20 i 24^{F2}....
- (2) Rhaid i Weinidogion Cymru ddiwygio'r cwricwlwm adran 13 os ydynt yn ystyried ei bod yn angenrheidiol gwneud hynny er mwyn sicrhau ei fod yn parhau i gydymffurfio â'r gofynion y cyfeirir atynt yn is-adran (1)(b).
- (3) Caiff Gweinidogion Cymru ddiwygio'r cwricwlwm adran 13 hefyd os ydynt yn ystyried ei bod yn briodol gwneud hynny ar unrhyw adeg.
- (4) Os yw Gweinidogion Cymru yn diwygio'r cwricwlwm adran 13, rhaid iddynt gyhoeddi'r cwricwlwm diwygiedig.

Diwygiadau Testunol

- F2 Geiriau yn a. 14(1)(b) wedi eu hepgor (1.9.2022) yn rhinwedd Rheoliadau Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021 (Diwygiadau Canlyniadol) (Deddfwriaeth Sylfaenol) 2022 (O.S. 2022/744), rhl. 1(2), **Atod. 1 para. 1(3)**

Gwybodaeth Cychwyn

- I16 A. 14 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 84(2)**
- I17 A. 14 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/652, ergl. 5(1)(2)(a), **Atod.**
- I18 A. 14 mewn grym ar 1.9.2023 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/652, **ergl. 6(1)(2)(a)**

15 Mabwysiadu cwricwlwm

- (1) Rhaid i ddarparwr addysg feithrin a gyllidir ond nas cynhelir—
  - (a) mabwysiadu cwricwlwm i blant y darperir yr addysg honno ar eu cyfer (boed y cwricwlwm adran 13 neu gwricwlwm arall y mae'r darparwr yn ystyried ei fod yn addas), a
  - (b) cyhoeddi crynodeb o'r cwricwlwm mabwysiedig.
- (2) Ond ni chaniateir mabwysiadu cwricwlwm o dan yr adran hon oni bai ei fod yn cydymffurfio â'r gofynion yn adrannau 20 i 24^{F3}....

Diwygiadau Testunol

- F3 Geiriau yn a. 15(2) wedi eu hepgor (1.9.2022) yn rhinwedd Rheoliadau Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021 (Diwygiadau Canlyniadol) (Deddfwriaeth Sylfaenol) 2022 (O.S. 2022/744), rhl. 1(2), **Atod. 1 para. 1(4)**

Gwybodaeth Cychwyn

- I19 A. 15 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 84(2)**

Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021, RHAN 2. (See end of Document for details)

I20 A. 15 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/652, ergl. 5(1)(2)(a), Atod.

I21 A. 15 mewn grym ar 1.9.2023 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/652, ergl. 6(1)(2)(a)

16 Adolygu a diwygio cwricwlwm

- (1) Rhaid i ddarparwr addysg feithrin a gyllidir ond nas cynhelir—
(a) cadw'r cwricwlwm mabwysiedig o dan adolygiad, a
(b) sicrhau ei fod yn parhau i gydymffurfio ag adrannau 20 i 24^{F4}....
- (2) Wrth ystyried a yw'r cwricwlwm mabwysiedig yn parhau i gydymffurfio â'r gofynion y cyfeirir atynt yn is-adran (1)(b), rhaid i'r darparwr roi sylw i wybodaeth sy'n deillio o unrhyw drefniadau asesu a weithredir gan y darparwr o dan reoliadau a wneir o dan adran 56.
- (3) Rhaid i'r darparwr ddiwygio'r cwricwlwm mabwysiedig os yw'r darparwr yn ystyried ei bod yn angenrheidiol gwneud hynny er mwyn sicrhau ei fod yn parhau i gydymffurfio â'r gofynion y cyfeirir atynt yn is-adran (1)(b).
- (4) Caiff y darparwr ddiwygio'r cwricwlwm mabwysiedig hefyd os yw'r darparwr yn ystyried ei bod yn briodol gwneud hynny ar unrhyw adeg.
- (5) Os yw'r darparwr wedi mabwysiadu'r cwricwlwm adran 13, a bod Gweinidogion Cymru yn diwygio'r cwricwlwm hwnnw o dan adran 14, rhaid i'r darparwr ystyried a yw'n briodol diwygio'r cwricwlwm mabwysiedig o dan is-adran (4) er mwyn adlewyrchu'r diwygiadau a wnaed o dan adran 14.
- (6) Os yw'r darparwr yn diwygio'r cwricwlwm mabwysiedig, rhaid i'r darparwr gyhoeddi crynodeb o'r cwricwlwm diwygiedig.

Diwygiadau Testunol

F4 Geiriau yn a. 16(1)(b) wedi eu hepgor (1.9.2022) yn rhinwedd Rheoliadau Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021 (Diwygiadau Canlyniadol) (Deddfwriaeth Sylfaenol) 2022 (O.S. 2022/744), rhl. 1(2), Atod. 1 para. 1(5)

Gwybodaeth Cychwyn

I22 A. 16 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler a. 84(2)

I23 A. 16 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/652, ergl. 5(1)(2)(a), Atod.

I24 A. 16 mewn grym ar 1.9.2023 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/652, ergl. 6(1)(2)(a)

Darpariaeth atodol

17 Pŵer i wneud darpariaeth atodol ynghylch mabwysiadu a diwygio cwricwlwm

Caiff rheoliadau wneud darpariaeth ynghylch—

- (a) camau sydd i'w cymryd cyn i gwricwlwm gael ei fabwysiadu o dan y Rhan hon (gan gynnwys darpariaeth ynghylch camau sydd i'w cymryd er mwyn penderfynu a yw cwricwlwm arfaethedig yn addas ar gyfer ei fabwysiadu);
(b) y dyddiad erbyn pryd y mae rhaid mabwysiadu cwricwlwm o dan y Rhan hon;
(c) amgylchiadau ychwanegol y mae rhaid diwygio cwricwlwm mabwysiedig odanyst.

*Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.
 Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys
 ar gyfer y Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021, RHAN 2. (See end of Document for details)*

Gwybodaeth Cychwyn

- I25 A. 17 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 84\(2\)](#)
- I26 [A. 17](#) mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan [O.S. 2022/652](#), ergl. 5(1)(2)(a), [Atod.](#)
- I27 [A. 17](#) mewn grym ar 1.9.2023 at ddibenion penodedig gan [O.S. 2022/652](#), [ergl. 6\(1\)\(2\)\(a\)](#)

18 Pŵer i wneud darpariaeth atodol yngylch crynodebau cwricwlwm

Caiff rheoliadau wneud darpariaeth—

- (a) yngylch gwybodaeth sydd i'w chynnwys mewn crynodeb o gwricwlwm mabwysiedig a gyhoeddir o dan y Rhan hon;
- (b) yngylch cyhoeddi crynodeb o gwricwlwm mabwysiedig (gan gynnwys darpariaeth yngylch sut y mae rhaid ei gyhoeddi, a'r dyddiad erbyn pryd y mae rhaid ei gyhoeddi).

Gwybodaeth Cychwyn

- I28 A. 18 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 84\(2\)](#)
- I29 [A. 18](#) mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan [O.S. 2022/652](#), ergl. 5(1)(2)(a), [Atod.](#)
- I30 [A. 18](#) mewn grym ar 1.9.2023 at ddibenion penodedig gan [O.S. 2022/652](#), [ergl. 6\(1\)\(2\)\(a\)](#)

PENNOD 2

GOFYNION CWRICWLWM

Cyffredinol

19 Cyflwyniad

- (1) Mae'r Bennod hon yn nodi gofynion cwricwlwm.
- (2) Mae cyfeiriadau yn y Bennod hon at gwricwlwm yn gyfeiriadau at gwricwlwm i unrhyw un o'r canlynol—
  - (a) disgyblion cofrestredig mewn ysgol a gynhelir, ac eithrio'r rheini dros yr oedran ysgol gorfodol;
  - (b) disgyblion cofrestredig mewn ysgol feithrin a gynhelir;
  - (c) plant y darperir addysg feithrin a gyllidir ond nas cynhelir ar eu cyfer.
- (3) Yn y Bennod hon—
  - (a) mae cyfeiriadau at ddisgyblion yn gyfeiriadau at ddisgyblion cofrestredig mewn ysgol a gynhelir neu ysgol feithrin a gynhelir, ac eithrio'r rheini dros yr oedran ysgol gorfodol;
  - (b) mae cyfeiriadau at blant, mewn perthynas ag addysg feithrin a gyllidir ond nas cynhelir, yn gyfeiriadau at blant y darperir yr addysg honno ar eu cyfer.

Gwybodaeth Cychwyn

- I31 A. 19 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 84\(2\)](#)

Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021, RHAN 2. (See end of Document for details)

I32 A. 19 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/652, ergl. 5(1)(2)(a), Atod.

I33 A. 19 mewn grym ar 1.9.2023 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/652, ergl. 6(1)(2)(a)

Gofynion cwricwlwm

20 Y pedwar diben

Rhaid i'r cwricwlwm alluogi disgyblion, neu blant, i ddatblygu yn y ffyrdd a ddisgrifir yn y pedwar diben.

Gwybodaeth Cychwyn

I34 A. 20 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler a. 84(2)

I35 A. 20 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/652, ergl. 5(1)(2)(a), Atod.

I36 A. 20 mewn grym ar 1.9.2023 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/652, ergl. 6(1)(2)(a)

21 Cynnydd

Rhaid i'r cwricwlwm ddarparu ar gyfer cynnydd priodol.

Gwybodaeth Cychwyn

I37 A. 21 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler a. 84(2)

I38 A. 21 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/652, ergl. 5(1)(2)(a), Atod.

I39 A. 21 mewn grym ar 1.9.2023 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/652, ergl. 6(1)(2)(a)

22 Addasrwydd

Rhaid i'r cwricwlwm fod yn addas i ddisgyblion, neu blant, o oedrannau, galluoedd a doniau gwahanol.

Gwybodaeth Cychwyn

I40 A. 22 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler a. 84(2)

I41 A. 22 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/652, ergl. 5(1)(2)(a), Atod.

I42 A. 22 mewn grym ar 1.9.2023 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/652, ergl. 6(1)(2)(a)

23 Ehangder a chydwysedd

Rhaid i'r cwricwlwm fod yn eang ac yn gytbwys.

Gwybodaeth Cychwyn

I43 A. 23 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler a. 84(2)

I44 A. 23 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/652, ergl. 5(1)(2)(a), Atod.

I45 A. 23 mewn grym ar 1.9.2023 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/652, ergl. 6(1)(2)(a)

*Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.
 Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys
 ar gyfer y Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021, RHAN 2. (See end of Document for details)*

24 Meisydd dysgu a phrofiad a sgiliau trawsgwricwlaid

- (1) Rhaid i'r cwricwlwm wneud darpariaeth ar gyfer addysgu a dysgu—
  - (a) sy'n cwmpasu pob un o'r meisydd dysgu a phrofiad, gan gynnwys yr elfennau mandadol o fewn y meisydd dysgu a phrofiad, a
  - (b) sy'n datblygu'r sgiliau trawsgwricwlaid mandadol.
- (2) Rhaid i'r ddarpariaeth ar gyfer addysgu a dysgu sy'n cwmpasu elfen fandadol Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb fod yn briodol yn ddatblygiadol i ddisgyblion, neu blant.
- (3) Rhaid i'r ddarpariaeth ar gyfer addysgu a dysgu sy'n cwmpasu elfen fandadol Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg gyd-fynd â Rhan 1 o Atodlen 1, ac eithrio pan fo is-adran (4) yn gymwys.
- (4) Mae'r is-adran hon yn gymwys pan fo'r ddarpariaeth ar gyfer addysgu a dysgu wedi ei gwneud—
  - (a) ar gyfer disgyblion mewn dosbarth y mae'r rhan fwyaf o'r disgyblion ynddo yn iau na'r oedran ysgol gorfodol ar ddechrau'r flwyddyn ysgol;
  - (b) ar gyfer plant y darperir addysg feithrin a gyllidir ond nas cynhelir ar eu cyfer.
- (5) Os yw'r cwricwlwm yn gymwys i ddisgyblion sydd wedi cwblhau'r flwyddyn ysgol y cyrhaeddodd y rhan fwyaf o'r disgyblion yn eu dosbarth 14 oed ynddi, rhaid iddo gynnig i'r disgyblion hynny ddewis o addysgu a dysgu o fewn pob maes dysgu a phrofiad.

Gwybodaeth Cychwyn

- I46 A. 24 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 84\(2\)](#)
 I47 A. [24\(1\)\(2\)\(3\)\(4\)](#) mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan [O.S. 2022/652](#), ergl. 5(1)(2)(a), **Atod**.
 I48 A. [24\(1\)\(2\)\(3\)\(4\)](#) mewn grym ar 1.9.2023 at ddibenion penodedig gan [O.S. 2022/652](#), **ergl. 6(1)(2)(a)**

25 Pŵer i osod gofynion pellach cwricwlwm

- (1) Caiff rheoliadau bennu gofynion pellach y mae rhaid i gwricwlwm ar gyfer ysgol a gynhelir gydymffurfio â hwy i'r graddau y mae'n gymwys i ddisgyblion o fewn is-adran (2).
- (2) Y disgyblion yw'r rheini sydd wedi cwblhau'r flwyddyn ysgol y cyrhaeddodd y rhan fwyaf o'r disgyblion yn eu dosbarth 14 oed ynddi, ond sy'n dal i fod o'r oedran ysgol gorfodol.
- (3) Caiff y rheoliadau, ymhliðethau eraill, bennu darpariaeth—
  - (a) y mae rhaid ei gwneud mewn cwricwlwm;
  - (b) na chaniateir ei gwneud mewn cwricwlwm.
- (4) Caiff y rheoliadau wneud darpariaeth drwy gyfeirio at gyrsiau astudio (er enghraift, er mwyn ei gwneud yn ofynnol i gwricwlwm wneud darpariaeth ar gyfer isafswm nifer o gyrsiau astudio, neu ar gyfer cyrsiau astudio a bennir yn y rheoliadau).
- (5) Yn yr adran hon, ystyr "cwrs astudio" yw cwrs addysg neu hyfforddiant—
  - (a) sy'n arwain at ffurf ar gymhwyster neu set o ffurfiâu ar gymhwyster a gymeradwyir o dan Ran 4 o [Ddeddf Cymwysterau Cymru 2015 \(dccc 5\)](#) neu a ddynodir o dan Ran 5 o'r Ddeddf honno, neu

Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021, RHAN 2. (See end of Document for details)

- (b) a ddynodir gan Weinidogion Cymru o dan adran 34(8) o'r Ddeddf honno.

Gwybodaeth Cychwyn

I49 A. 25 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 84\(2\)](#)

I50 [A. 25](#) mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan [O.S. 2022/652](#), ergl. 5(1)(2)(b), **Atod.**

I51 [A. 25](#) mewn grym ar 1.9.2023 at ddibenion penodedig gan [O.S. 2022/652](#), **ergl. 6(1)(2)(b)**

PENNOD 3

GWEITHREDU CWRICWLWM

Cyffredinol

26 Cyflwyniad a dehongli

- (1) Mae'r Bennod hon yn gwneud darpariaeth yngylch gweithredu cwricwlwm i unrhyw un o'r canlynol—
- disgyblion cofrestredig mewn ysgol a gynhelir, ac eithrio'r rheini dros yr oedran ysgol gorfodol;
  - disgyblion cofrestredig mewn ysgol feithrin a gynhelir;
  - plant y darperir addysg feithrin a gyllidir ond nas cynhelir ar eu cyfer.
- (2) Mae Pennod 4 yn nodi eithriadau i'r dyletswyddau gweithredu cwricwlwm yn y Bennod hon.
- (3) Mae cyfeiriadau yn y Bennod hon ac ym Mhennod 4 at ysgol yn gyfeiriadau—
- at ysgol a gynhelir, neu
  - at ysgol feithrin a gynhelir.
- (4) Yn y Bennod hon ac ym Mhennod 4—
- mae cyfeiriadau at ddisgyblion, mewn perthynas ag ysgol, yn gyfeiriadau at ddisgyblion cofrestredig yn yr ysgol, ac eithrio'r rheini dros yr oedran ysgol gorfodol;
  - mae cyfeiriadau at blant, mewn perthynas ag addysg feithrin a gyllidir ond nas cynhelir, yn gyfeiriadau at blant y darperir yr addysg honno ar eu cyfer;
  - mae cyfeiriadau at y cwricwlwm mabwysiedig, mewn perthynas ag ysgol, yn gyfeiriadau at y cwricwlwm a fabwysiedir o dan adran 11 gan bennaeth a chorff llywodraethu'r ysgol (ac os diwygir y cwricwlwm hwnnw o dan adran 12, at y cwricwlwm fel y'i diwygir);
  - mae cyfeiriadau at y cwricwlwm mabwysiedig, mewn perthynas ag addysg feithrin a gyllidir ond nas cynhelir, yn gyfeiriadau at y cwricwlwm a fabwysiedir o dan adran 15 gan ddarparwr yr addysg (ac os diwygir y cwricwlwm hwnnw o dan adran 16, at y cwricwlwm fel y'i diwygir).

Gwybodaeth Cychwyn

I52 A. 26 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 84\(2\)](#)

I53 [A. 26](#) mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan [O.S. 2022/652](#), ergl. 5(1)(2)(b), **Atod.**

---

*Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys
ar gyfer y Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021, RHAN 2. (See end of Document for details)*

I54 [A. 26](#) mewn grym ar 1.9.2023 at ddibenion penodedig gan [O.S. 2022/652, ergl. 6\(1\)\(2\)\(b\)](#)

Ysgolion a gynhelir ac ysgolion meithrin a gynhelir

27 Dyletswydd i sicrhau gweithrediad y cwricwlwm mabwysiedig

- (1) Rhaid i bennaeth ysgol sicrhau bod y cwricwlwm mabwysiedig yn cael ei weithredu i ddisgyblion yr ysgol yn unol ag adrannau 28, 29 a 30.
- (2) Rhaid i gorff llywodraethu ysgol arfer ei swyddogaethau gyda golwg ar sicrhau bod y cwricwlwm mabwysiedig yn cael ei weithredu i ddisgyblion yr ysgol yn unol ag adrannau 28, 29 a 30.

Gwybodaeth Cychwyn

I55 A. 27 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 84\(2\)](#)

I56 [A. 27](#) mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan [O.S. 2022/652, ergl. 5\(1\)\(2\)\(b\), Atod.](#)

I57 [A. 27](#) mewn grym ar 1.9.2023 at ddibenion penodedig gan [O.S. 2022/652, ergl. 6\(1\)\(2\)\(b\)](#)

28 Gofynion gweithredu cyffredinol

Rhaid gweithredu'r cwricwlwm mabwysiedig mewn ffordd—

- (a) sy'n galluogi pob disgybl i ddatblygu yn y ffyrdd a ddisgrifir yn y pedwar diben,
- (b) sy'n sicrhau addysgu a dysgu sy'n cynnig cynnydd priodol ar gyfer pob disgybl,
- (c) sy'n addas ar gyfer oedran, gallu a dawn pob disgybl,
- (d) sy'n ystyried anghenion dysgu ychwanegol pob disgybl (os oes rhai), ac
- (e) sy'n sicrhau addysgu a dysgu eang a chytbwys i bob disgybl.

Gwybodaeth Cychwyn

I58 A. 28 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 84\(2\)](#)

I59 [A. 28](#) mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan [O.S. 2022/652, ergl. 5\(1\)\(2\)\(b\), Atod.](#)

I60 [A. 28](#) mewn grym ar 1.9.2023 at ddibenion penodedig gan [O.S. 2022/652, ergl. 6\(1\)\(2\)\(b\)](#)

29 Gofynion gweithredu pellach ar gyfer disgyblion 3 i 14 oed

- (1) Rhaid gweithredu'r cwricwlwm mabwysiedig yn unol ag is-adran (2) i ddisgyblion nad ydynt eto wedi cwblhau'r flwyddyn ysgol y mae'r rhan fwyaf o'r disgyblion yn eu dosbarth yn cyrraedd 14 oed ynddi.
- (2) Rhaid gweithredu'r cwricwlwm mabwysiedig mewn ffordd sy'n sicrhau addysgu a dysgu i bob disgybl—
  - (a) sy'n cwmpasu'r meysydd dysgu a phrofiad (gan gynnwys yr elfennau mandadol o fewn y meysydd hynny), a
  - (b) sy'n datblygu'r sgiliau trawsgwricwlaid mandadol.
- (3) Rhaid i'r addysgu a dysgu a sicrheir o dan is-adran (2)—

Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021, RHAN 2. (See end of Document for details)

- (a) mewn cysylltiad ag elfen fandadol Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb, fod yn addas ar gyfer cyfnod datblygu'r disgybl, a
- (b) mewn cysylltiad ag elfen fandadol Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg, gyd-fynd â Rhan 2 o Atodlen 1, ac eithrio pan fo is-adran (4) yn gymwys.

- (4) Mae'r is-adran hon yn gymwys pan fo'r addysgu a dysgu i ddisgyblion mewn dosbarth y mae'r rhan fwyaf o'r disgyblion ynddo yn iau na'r oedran ysgol gorfodol ar ddechrau'r flwyddyn ysgol.

Gwybodaeth Cychwyn

I61 A. 29 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 84\(2\)](#)

I62 A. 29 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan [O.S. 2022/652](#), ergl. 5(1)(2)(b), [Atod](#).

I63 A. 29 mewn grym ar 1.9.2023 at ddibenion penodedig gan [O.S. 2022/652](#), [ergl. 6\(1\)\(2\)\(b\)](#)

PROSPECTIVE

30 Gofynion gweithredu pellach ar gyfer disgyblion 14 i 16 oed

- (1) Rhaid gweithredu'r cwricwlwm mabwysiedig yn unol ag is-adran (2) i ddisgyblion sydd wedi cwblhau'r flwyddyn ysgol y cyrhaeddodd y rhan fwyaf o'r disgyblion yn eu dosbarth 14 oed ynddi.
- (2) Rhaid gweithredu'r cwricwlwm mabwysiedig mewn ffordd—
  - (a) sy'n sicrhau addysgu a dysgu i bob disgybl sy'n cwmpasu'r elfennau mandadol o fewn y meysydd dysgu a phrofiad, a
  - (b) sy'n sicrhau addysgu a dysgu arall i bob disgybl ym mhob maes dysgu a phrofiad.
- (3) Rhaid i'r addysgu a dysgu a sicrheir o dan is-adran (2) ddatblygu'r sgiliau trawsgwricwlaidd mandadol.
- (4) Rhaid i'r addysgu a dysgu a sicrheir o dan is-adran (2) gynnwys—
  - (a) addysgu a dysgu mewn cysylltiad ag unrhyw ddarpariaeth a wneir yn y cwricwlwm, i'r graddau y mae'n gymwys i'r disgybl, yn rhinwedd rheoliadau a wneir o dan adran 25, a
  - (b) yr addysgu a dysgu a ddewisir gan y disgybl yn rhinwedd adran 24.
- (5) Am eithriad i'r ddyletswydd i sicrhau'r addysgu a dysgu a ddewisir gan y disgybl, gweler adran 31.
- (6) Rhaid i'r addysgu a dysgu a sicrheir o dan is-adran (2)—
  - (a) mewn cysylltiad ag elfen fandadol Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb, fod yn addas ar gyfer cyfnod datblygu'r disgybl, a
  - (b) mewn cysylltiad ag elfen fandadol Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg, gyd-fynd â Rhan 2 o Atodlen 1.

Gwybodaeth Cychwyn

I64 A. 30 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 84\(2\)](#)

*Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.
 Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys
 ar gyfer y Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021, RHAN 2. (See end of Document for details)*

PROSPECTIVE

31 Pŵer i ddatgymhwysod yletswydd i weithredu dewis disgybl

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys i'r addysgu a dysgu a ddewisir gan ddisgybl yn rhinwedd adran 24.
- (2) Os yw pennath ysgol a gynhelir wedi ei fodloni bod sail berthnasol yn gymwys, caiff y pennath benderfynu nad yw'r ddyletswydd i sicrhau'r addysgu a dysgu yn gymwys.
- (3) Yn achos penderfyniad a wneir cyn i'r disgybl ddechrau'r flwyddyn ysgol berthnasol, y seiliau perthnasol yw—
  - (a) nad yw'r addysgu a dysgu yn addas i'r disgybl, oherwydd lefel cyrhaeddiad addysgol y disgybl;
  - (b) nad yw'n rhesymol ymarferol sicrhau'r addysgu a dysgu i'r disgybl, oherwydd dewisiadau eraill a wneir gan y disgybl yn rhinwedd adran 24;
  - (c) y byddai'r amser sy'n debygol o gael ei dreulio yn teithio i'r man lle y mae'r addysgu yn debygol o gael ei ddarparu yn niweidiol i addysg y disgybl;
  - (d) yr eid i wariant anghymesur pe bai'r addysgu a dysgu yn cael ei sicrhau i'r disgybl;
  - (e) y rhoddid iechyd neu ddiogelwch y disgybl neu berson arall mewn perygl yn annerbyniol pe bai'r addysgu a dysgu yn cael ei sicrhau i'r disgybl.
- (4) Yn achos penderfyniad a wneir ar ôl i'r disgybl ddechrau'r flwyddyn ysgol berthnasol, y seiliau perthnasol yw—
  - (a) yr eid i wariant anghymesur pe bai'r addysgu a dysgu yn parhau i gael ei sicrhau i'r disgybl;
  - (b) y rhoddid iechyd neu ddiogelwch y disgybl neu berson arall mewn perygl yn annerbyniol pe bai'r addysgu a dysgu yn parhau i gael ei sicrhau i'r disgybl.
- (5) Yn is-adrannau (3) a (4), y "blwyddyn ysgol berthnasol" yw'r flwyddyn ysgol y bydd y rhan fwyaf o'r disgyblion yn nosbarth y disgybl yn cyrraedd 15 oed ynddi.
- (6) Caiff rheoliadau ddiwygio is-adrannau (3) a (4).

Gwybodaeth Cychwyn

I65 A. 31 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 84(2)**

PROSPECTIVE

32 Pŵer i ddatgymhwysod yletswydd i weithredu dewis disgybl: atodol

- (1) Rhaid i bennaeth sy'n gwneud penderfyniad o dan adran 31 roi'r wybodaeth a ddisgrifir yn is-adranc (2)—
  - (a) i'r disgybl y mae'r penderfyniad yn ymwneud ag ef, a
  - (b) i riant y disgybl.
- (2) Yr wybodaeth yw—

Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021, RHAN 2. (See end of Document for details)

- (a) yffaith bod y penderfyniad wedi ei wneud,
- (b) effaith y penderfyniad,
- (c) rhesymau'r pennath dros wneud y penderfyniad,
- (d) gwybodaeth am yr addysgu a dysgu a sicrheir i'r disgybl yn lle'r addysgu a dysgu y mae'r penderfyniad wedi ei wneud mewn cysylltiad ag ef, ac
- (e) gwybodaeth am yr hawl i ofyn am adolygiad, neu wneud apêl, o dan adrann 33.

(3) Rhaid rhoi'r wybodaeth yn ysgrifenedig.

- (4) Nid yw'r ddyletswydd yn is-adran (1)(a) yn gymwys os yw'r pennath yn ystyried nad oes gan y disgybl o dan sylw y galluedd i ddeall—
- (a) yr wybodaeth a roddid, neu
  - (b) yr hyn y mae'n ei olygu i arfer yr hawliau a roddir gan adrann 33.

(5) Caiff rheoliadau wneud darpariaeth bellach mewn cysylltiad â phenderfyniadau o dan adrann 31.

Gwybodaeth Cychwyn

I66 A. 32 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 84\(2\)](#)

PROSPECTIVE

33 Adolygiadau ac apelau sy'n ymwneud â dewis disgybl

(1) Caiff disgybl neu riant y rhoddir gwybodaeth iddo am benderfyniad a wneir gan bennaeth o dan adrann 31—

- (a) ei gwneud yn ofynnol i'r pennath adolygu'r penderfyniad, a
- (b) os nad yw wedi ei fodloni ar benderfyniad y pennath ar yr adolygiad, apelio i gorff llywodraethu'r ysgol yn erbyn y penderfyniad hwnnw.

(2) Yn sgil adolygiad—

- (a) caiff y pennath gadarnhau, amrywio neu ddirymu'r penderfyniad, a
- (b) rhaid i'r pennath roi hysbysiad ysgrifenedig o'r penderfyniad hwnnw—
  - (i) i'r disgybl,
  - (ii) i riant y disgybl a
  - (iii) i'r corff llywodraethu.

(3) Ond nid yw is-adran (2)(b)(i) yn gymwys os yw'r pennath yn ystyried nad oes gan y disgybl y galluedd i ddeall—

- (a) yr wybodaeth a roddid, neu
- (b) yr hyn y mae'n ei olygu i arfer yr hawl a roddir gan is-adran (1)(b).

(4) Yn sgil apêl—

- (a) caiff y corff llywodraethu gadarnhau penderfyniad y pennath ar yr adolygiad neu gyfarwyddo'r pennath i gymryd y camau gweithredu y mae'n ystyried eu bod yn briodol, a
- (b) rhaid i'r corff llywodraethu roi hysbysiad ysgrifenedig o'i benderfyniad—
  - (i) i'r disgybl,

*Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys
ar gyfer y Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021, RHAN 2. (See end of Document for details)*

- (ii) i riant y disgybl, a
  - (iii) i'r pennaeth.
- (5) Ond nid yw is-adran (4)(b)(i) yn gymwys os yw'r corff llywodraethu yn ystyried nad oes gan y disgybl y galluedd i ddeall yr wybodaeth a roddid.
- (6) Rhaid i'r pennaeth gydymffurfio â chyfarwyddyd a roddir o dan is-adran (4)(a).
- (7) Rhaid i bennaeth a chorff llywodraethu ysgol o fewn is-adran (8) gyhoeddi gwybodaeth sy'n nodi gweithdrefn ar gyfer adolygiadau ac apelau o dan yr adran hon.
- (8) Mae ysgol o fewn yr is-adran hon os yw'r cwricwlwm mabwysiedig yn gymwys i ddisgyblion sydd wedi cwlhau'r flwyddyn ysgol y cyrhaeddodd y rhan fwyaf o'r disgyblion yn eu dosbarth 14 oed ynnddi.

Gwybodaeth Cychwyn

I67 A. 33 ddimmewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 84\(2\)](#)

Addysg feithrin a gyllidir ond nas cynhelir

34 Dyletswydd i sicrhau gweithrediad y cwricwlwm mabwysiedig

- (1) Rhaid i ddarparwr addysg feithrin a gyllidir ond nas cynhelir sicrhau bod y cwricwlwm mabwysiedig yn cael ei weithredu i blant yn unol ag adrannau 35 a 36.
- (2) Rhaid i awdurdod lleol sy'n sicrhau addysg feithrin a gyllidir ond nas cynhelir arfer ei swyddogaethau gyda golwg ar sicrhau bod y cwricwlwm mabwysiedig yn cael ei weithredu yn unol ag adrannau 35 a 36 i blant y darperir yr addysg honno ar eu cyfer.

Gwybodaeth Cychwyn

I68 A. 34 ddimmewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 84\(2\)](#)

I69 A. 34 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan [O.S. 2022/652](#), ergl. 5(1)(2)(c), **Atod.**

I70 A. 34 mewn grym ar 1.9.2023 at ddibenion penodedig gan [O.S. 2022/652](#), **ergl. 6(1)(2)(c)**

35 Gofynion gweithredu cyffredinol

Rhaid gweithredu'r cwricwlwm mabwysiedig mewn ffordd—

- (a) sy'n galluogi pob plentyn i ddatblygu yn y ffyrdd a ddisgrifir yn y pedwar diben,
- (b) sy'n sicrhau addysgu a dysgu sy'n cynnig cynnydd priodol ar gyfer pob plentyn,
- (c) sy'n addas ar gyfer oedran, gallu a dawn pob plentyn,
- (d) sy'n ystyried anghenion dysgu ychwanegol pob plentyn (os oes rhai), ac
- (e) sy'n sicrhau addysgu a dysgu eang a chytbwys i bob plentyn.

Gwybodaeth Cychwyn

I71 A. 35 ddimmewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 84\(2\)](#)

Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021, RHAN 2. (See end of Document for details)

I72 A. 35 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/652, ergl. 5(1)(2)(c), Atod.

I73 A. 35 mewn grym ar 1.9.2023 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/652, ergl. 6(1)(2)(c)

36 Gofynion sy'n ymwneud â meysydd dysgu a phrofiad a sgiliau trawsgwricwlaid

- (1) Rhaid gweithredu'r cwricwlwm mabwysiedig mewn ffordd sy'n sicrhau addysgu a dysgu i bob plentyn—
- (a) sy'n cwmpasu'r meysydd dysgu a phrofiad (gan gynnwys yr elfennau mandadol o fewn y meysydd hynny), a
  - (b) sy'n datblygu'r sgiliau trawsgwricwlaid mandadol.
- (2) Rhaid i'r addysgu a dysgu a sicrheir i blentyn o dan is-adran (1), mewn cysylltiad ag elfen fandadol Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb, fod yn addas ar gyfer cyfnod datblygu'r plentyn.

Gwybodaeth Cychwyn

I74 A. 36 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler a. 84(2)

I75 A. 36 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/652, ergl. 5(1)(2)(c), Atod.

I76 A. 36 mewn grym ar 1.9.2023 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/652, ergl. 6(1)(2)(c)

PENNOD 4

GWEITHREDU CWRICWLWM: EITHRIADAU

37 Cyflwyniad

- (1) Mae'r Bennod hon yn nodi eithriadau i'r dyletswyddau gweithredu cwricwlwm ym Mhennod 3.
- (2) Mae adran 26 yn esbonio ystyr ymadroddion penodol a ddefnyddir yn y Bennod hon.

Gwybodaeth Cychwyn

I77 A. 37 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler a. 84(2)

I78 A. 37 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/652, ergl. 5(1)(2)(c), Atod.

I79 A. 37 mewn grym ar 1.9.2023 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/652, ergl. 6(1)(2)(c)

38 Gwaith datblygu ac arbrofion

- (1) Caiff Gweinidogion Cymru roi cyfarwyddyd o dan yr adran hon er mwyn ei gwneud yn bosibl gwneud gwaith datblygu neu gynnal arbrofion.
- (2) Caniateir rhoi cyfarwyddyd mewn perthynas—
- (a) ag ysgol a bennir yn y cyfarwyddyd;
  - (b) ag ysgolion o ddisgrifiad a bennir yn y cyfarwyddyd;
  - (c) ag addysg feithrin a gyllidir ond nas cynhelir o ddisgrifiad a bennir yn y cyfarwyddyd.
- (3) Rhaid rhoi cyfarwyddyd a roddir mewn perthynas ag ysgol—

Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021, RHAN 2. (See end of Document for details)

- (a) i bennaeth a chorff llywodraethu'r ysgol, a
  - (b) i'r awdurdod lleol sy'n cynnal yr ysgol (oni bai bod yr ysgol yn ysgol sefydledig neu'n ysgol wirfoddol a gynorthwyir).
- (4) Caiff cyfarwyddyd a roddir mewn perthynas ag ysgol, am gyfnod a bennir yn y cyfarwyddyd—
- (a) datgymhwysyo adrannau 27, 28, 29 a 30, neu unrhyw un neu ragor o'r adrannau hynny, mewn perthynas â'r ysgol;
  - (b) darparu bod adrannau 27, 28, 29 a 30, neu unrhyw un neu ragor o'r adrannau hynny, yn gymwys mewn perthynas â'r ysgol gyda'r addasiadau a bennir yn y cyfarwyddyd.
- (5) Caiff cyfarwyddyd a roddir mewn perthynas ag ysgol hefyd ei gwneud yn ofynnol—
- (a) i bennaeth a chorff llywodraethu'r ysgol, a
  - (b) i'r awdurdod lleol sy'n cynnal yr ysgol (oni bai bod yr ysgol yn ysgol sefydledig neu'n ysgol wirfoddol a gynorthwyir),
adrodd i Weinidogion Cymru am unrhyw faterion a bennir yn y cyfarwyddyd ar adegau neu ysbeidiau a bennir yn y cyfarwyddyd.
- (6) Rhaid rhoi cyfarwyddyd a roddir mewn perthynas ag addysg feithrin a gyllidir ond nas cynhelir—
- (a) i ddarparwr yr addysg, a
  - (b) i'r awdurdod lleol sy'n sicrhau'r addysg.
- (7) Caiff cyfarwyddyd a roddir mewn perthynas ag addysg feithrin a gyllidir ond nas cynhelir, am gyfnod a bennir yn y cyfarwyddyd—
- (a) datgymhwysyo adrannau 34, 35 a 36, neu unrhyw un neu ragor o'r adrannau hynny, mewn perthynas â'r addysg honno;
  - (b) darparu bod adrannau 34, 35 a 36, neu unrhyw un neu ragor o'r adrannau hynny, yn gymwys mewn perthynas â'r addysg honno gyda'r addasiadau a bennir yn y cyfarwyddyd.
- (8) Caiff cyfarwyddyd a roddir mewn perthynas ag addysg feithrin a gyllidir ond nas cynhelir hefyd ei gwneud yn ofynnol—
- (a) i ddarparwr yr addysg, a
  - (b) i'r awdurdod lleol sy'n sicrhau'r addysg,
adrodd i Weinidogion Cymru am unrhyw faterion a bennir yn y cyfarwyddyd ar adegau neu ysbeidiau a bennir yn y cyfarwyddyd.
- (9) Rhaid i berson y rhoddir cyfarwyddyd iddo o dan yr adran hon gydymffurfio â'r cyfarwyddyd.

Gwybodaeth Cychwyn

I80 A. 38 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 84\(2\)](#)

I81 [A. 38](#) mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan [O.S. 2022/652, ergl. 5\(1\)\(2\)\(c\), Atod.](#)

I82 [A. 38](#) mewn grym ar 1.9.2023 at ddibenion penodedig gan [O.S. 2022/652, ergl. 6\(1\)\(2\)\(c\)](#)

*Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys
ar gyfer y Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021, RHAN 2. (See end of Document for details)*

39 Gwaith datblygu ac arbrofion: amodau

- (1) Dim ond os yw'r amodau yn yr adran hon wedi eu bodloni y caiff Gweinidogion Cymru roi cyfarwyddyd o dan adran 38.
- (2) Yr amod cyntaf yw bod Gweinidogion Cymru wedi eu bodloni y bydd y cwricwlwm a gaiff ei weithredu i'r disgyblion neu'r plant o ganlyniad i'r cyfarwyddyd—
  - (a) yn galluogi pob disgybl neu blentyn i ddatblygu yn y ffyrdd a ddisgrifir yn y pedwar diben,
  - (b) yn sicrhau addysgu a dysgu sy'n cynnig cynnydd priodol ar gyfer pob disgybl neu blentyn,
  - (c) yn addas ar gyfer oedran, gallu a dawn pob disgybl neu blentyn,
  - (d) yn ystyried anghenion dysgu ychwanegol pob disgybl neu blentyn (os oes rhai), ac
  - (e) yn sicrhau addysgu a dysgu eang a chyrbwys i bob disgybl neu blentyn.
- (3) Yr ail amod, yn achos cyfarwyddyd sy'n ymwneud ag ysgol gymunedol, ysgol wirfoddol a reolir, ysgol arbennig gymunedol neu ysgol feithrin a gynhelir, yw bod y cyfarwyddyd yn cael ei roi—
  - (a) ar gais a wneir gan y corff llywodraethu gyda chytundeb yr awdurdod lleol,
  - (b) ar gais a wneir gan yr awdurdod lleol gyda chytundeb y corff llywodraethu, neu
  - (c) ar gynnig a wneir gan Weinidogion Cymru gyda chytundeb y corff llywodraethu a'r awdurdod lleol.
- (4) Yr ail amod, yn achos cyfarwyddyd sy'n ymwneud ag ysgol sefydledig neu ysgol wirfoddol a gynorthwyir, yw bod y cyfarwyddyd yn cael ei roi—
  - (a) ar gais a wneir gan y corff llywodraethu, neu
  - (b) gyda chytundeb y corff llywodraethu.
- (5) Yr ail amod, yn achos cyfarwyddyd sy'n ymwneud ag addysg feithrin a gyllidir ond nas cynhelir, yw bod y cyfarwyddyd yn cael ei roi—
  - (a) ar gais a wneir gan yr awdurdod lleol gyda chytundeb darparwr yr addysg, neu
  - (b) ar gynnig a wneir gan Weinidogion Cymru gyda chytundeb yr awdurdod lleol a darparwr yr addysg.
- (6) Yn yr adran hon—
  - (a) mae cyfeiriadau at yr awdurdod lleol, mewn perthynas ag ysgol, yn gyfeiriadau at yr awdurdod lleol sy'n cynnal yr ysgol;
  - (b) mae cyfeiriadau at yr awdurdod lleol, mewn perthynas ag addysg feithrin a gyllidir ond nas cynhelir, yn gyfeiriadau at yr awdurdod lleol sy'n sicrhau'r addysg.

Gwybodaeth Cychwyn

I83 A. 39 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 84\(2\)](#)

I84 A. 39 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/652, ergl. 5(1)(2)(c), [Atod](#).

I85 A. 39 mewn grym ar 1.9.2023 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/652, [er gl. 6\(1\)\(2\)\(c\)](#)

*Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.
 Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys
 ar gyfer y Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021, RHAN 2. (See end of Document for details)*

40 Gwaith datblygu ac arbrofion: atodol

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys mewn perthynas â chyfarwyddyd a roddir o dan adran 38.
- (2) Rhaid rhoi'r cyfarwyddyd yn ysgrifenedig.
- (3) Rhaid i Weinidogion Cymru gyhoeddi'r cyfarwyddyd.
- (4) Pan fo'r cyfarwyddyd yn ymwneud ag ysgol—
  - (a) rhaid i bennaeth a chorff llywodraethu'r ysgol gyhoeddi crynodeb o'r cwricwlwm a gaiff ei weithredu o ganlyniad i'r cyfarwyddyd, a
  - (b) nid yw adran 12 yn gymwys mewn perthynas â'r ysgol ond i'r graddau y mae arfer swyddogaethau o dan yr adran honno yn gydnaws â'r cyfarwyddyd.
- (5) Pan fo'r cyfarwyddyd yn ymwneud ag addysg feithrin a gyllidir ond nas cynhelir—
  - (a) rhaid i ddarparwr yr addysg gyhoeddi crynodeb o'r cwricwlwm a gaiff ei weithredu o ganlyniad i'r cyfarwyddyd, a
  - (b) nid yw adran 16 yn gymwys mewn perthynas â'r addysg ond i'r graddau y mae arfer swyddogaethau o dan yr adran honno yn gydnaws â'r cyfarwyddyd.

Gwybodaeth Cychwyn

I86 A. 40 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 84\(2\)](#)

I87 A. 40 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/652, ergl. 5(1)(2)(c), **Atod**.

I88 A. 40 mewn grym ar 1.9.2023 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/652, ergl. **6(1)(2)(c)**

41 Disgyblion a phlant ag anghenion dysgu ychwanegol

- (1) Caiff y ddarpariaeth ddysgu ychwanegol a ddisgrifir mewn cynllun datblygu unigol a lunnir neu a gynhelir gan awdurdod lleol o dan Ran 2 o **Ddeddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018 (dccc 2)** gynnwys darpariaeth—
  - (a) sy'n datgymhwysyo adrannau 27, 28, 29 a 30, neu unrhyw un neu ragor o'r adrannau hynny, mewn perthynas â disgybl;
  - (b) sy'n cymhwysyo adrannau 27, 28, 29 a 30, neu unrhyw un neu ragor o'r adrannau hynny, mewn perthynas â disgybl gyda'r addasiadau a bennir yn y cynllun;
  - (c) sy'n datgymhwysyo adrannau 34, 35 a 36, neu unrhyw un neu ragor o'r adrannau hynny, mewn perthynas â phlentyn;
  - (d) sy'n cymhwysyo adrannau 34, 35 a 36, neu unrhyw un neu ragor o'r adrannau hynny, mewn perthynas â phlentyn gyda'r addasiadau a bennir yn y cynllun.
- (2) Caiff y ddarpariaeth addysgol arbennig a bennir mewn cynllun AIG o dan adran 37 o **Ddeddf Plant a Theuluoedd 2014 (p. 6)** (cynlluniau addysg, iechyd a gofal) gynnwys darpariaeth—
  - (a) sy'n datgymhwysyo adrannau 27, 28, 29 a 30, neu unrhyw un neu ragor o'r adrannau hynny, mewn perthynas â disgybl;
  - (b) sy'n cymhwysyo adrannau 27, 28, 29 a 30, neu unrhyw un neu ragor o'r adrannau hynny, mewn perthynas â disgybl gyda'r addasiadau a bennir yn y cynllun;
  - (c) sy'n datgymhwysyo adrannau 34, 35 a 36, neu unrhyw un neu ragor o'r adrannau hynny, mewn perthynas â phlentyn;

Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021, RHAN 2. (See end of Document for details)

- (d) sy'n cymhwysyo adrannau 34, 35 a 36, neu unrhyw un neu ragor o'r adrannau hynny, mewn perthynas â phlentyn gyda'r addasiadau a bennir yn y cynllun.
- (3) Ond ni chaiff cynllun datblygu unigol neu gynllun AIG gynnwys darpariaeth y cyfeirir ati yn is-adran (1) neu (2) oni bai bod yr awdurdod lleol wedi ei fodloni y bydd y cwricwlwm a gaiff ei weithredu i'r plentyn o ganlyniad i'r datgymhwys neu'r addasu—
- (a) yn galluogi'r disgybl neu'r plentyn i ddatblygu yn y ffyrdd a ddisgrifir yn y pedwar diben,
  - (b) yn sicrhau addysgu a dysgu sy'n cynnig cynnydd priodol ar gyfer y disgybl neu'r plentyn,
  - (c) yn addas ar gyfer oedran, gallu a dawn y disgybl neu'r plentyn, a
  - (d) yn sicrhau addysgu a dysgu eang a chyntbwys i'r disgybl neu'r plentyn.
- (4) Caiff rheoliadau bennu amodau pellach y mae rhaid eu bodloni cyn y caiff cynllun datblygu unigol neu gynllun AIG gynnwys darpariaeth y cyfeirir ati yn is-adran (1) neu (2).
- (5) Yn yr adran hon, mae'r cyfeiriad at yr awdurdod lleol yn gyfeiriad at yr awdurdod lleol sy'n llunio neu'n cynnal y cynllun datblygu unigol neu sy'n sicrhau bod y cynllun AIG yn cael ei lunio, ei ddiwygio neu ei ddisodli.

Gwybodaeth Cychwyn

I89 A. 41 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 84\(2\)](#)

I90 [A. 41](#) mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan [O.S. 2022/652](#), ergl. 5(1)(2)(c), **Atod.**

I91 [A. 41](#) mewn grym ar 1.9.2023 at ddibenion penodedig gan [O.S. 2022/652](#), ergl. **6(1)(2)(c)**

42 Eithriadau dros dro ar gyfer disgyblion a phlant unigol

- (1) Caiff rheoliadau alluogi pennath ysgol a gynhelir neu ysgol feithrin a gynhelir i benderfynu, mewn achosion neu o dan amgylchiadau a bennir yn y rheoliadau—
- (a) bod adrannau 27, 28, 29 a 30, neu unrhyw un neu ragor o'r adrannau hynny, i'w datgymhwysyo mewn perthynas â disgybl cofrestredig yn yr ysgol yn ystod y cyfnod a bennir yn y penderfyniad, neu
  - (b) bod adrannau 27, 28, 29 a 30, neu unrhyw un neu ragor o'r adrannau hynny, i'w cymhwysyo mewn perthynas â disgybl cofrestredig yn yr ysgol, yn ystod y cyfnod a bennir yn y penderfyniad, gyda'r addasiadau a bennir yn y penderfyniad.
- (2) Caiff rheoliadau alluogi darparwr addysg feithrin a gyllidir ond nas cynhelir i benderfynu, mewn achosion neu o dan amgylchiadau a bennir yn y rheoliadau—
- (a) bod adrannau 34, 35 a 36, neu unrhyw un neu ragor o'r adrannau hynny, i'w datgymhwysyo, yn ystod y cyfnod a bennir yn y penderfyniad, mewn perthynas â phlentyn y darperir yr addysg ar ei gyfer, neu
  - (b) bod adrannau 34, 35 a 36, neu unrhyw un neu ragor o'r adrannau hynny, i'w cymhwysyo mewn perthynas â phlentyn o'r fath, yn ystod y cyfnod a bennir yn y penderfyniad, gyda'r addasiadau a bennir yn y penderfyniad.
- (3) Os gwneir rheoliadau o dan yr adran hon, rhaid iddynt ddarparu na chaiff person wneud penderfyniad o dan y rheoliadau oni bai ei fod wedi ei fodloni y bydd y cwricwlwm a gaiff ei weithredu i'r disgybl neu'r plentyn o ganlyniad i'r penderfyniad—

*Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.
 Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys
 ar gyfer y Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021, RHAN 2. (See end of Document for details)*

- (a) yn galluogi'r disgybl neu'r plentyn i ddatblygu yn y ffyrdd a ddisgrifir yn y pedwar diben,
- (b) yn sicrhau addysgu a dysgu sy'n cynnig cynnydd priodol ar gyfer pob disgybl neu blentyn,
- (c) yn addas ar gyfer oedran, gallu a dawn y disgybl neu'r plentyn,
- (d) yn ystyried anghenion dysgu ychwanegol y disgybl neu'r plentyn (os oes rhai), ac
- (e) yn sicrhau addysgu a dysgu eang a chytbwys i'r disgybl neu'r plentyn.

(4) Caiff rheoliadau a wneir o dan yr adran hon bennu amodau pellach y mae rhaid eu bodloni cyn y caniateir i benderfyniad gael ei wneud o dan y rheoliadau.

Gwybodaeth Cychwyn

- I92** A. 42 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 84\(2\)](#)
I93 [A. 42](#) mewn grym ar 14.6.2022 at ddibenion penodedig gan [O.S. 2022/652, ergl. 3\(a\)](#)
I94 [A. 42](#) mewn grym ar 1.9.2022 i'r graddau nad yw eisoes mewn grym gan [O.S. 2022/652, ergl. 4\(b\)](#)

43 Eithriadau dros dro ar gyfer disgyblion a phlant unigol: atodol

- (1) Mae'r adran hon yn gwneud darpariaeth bellach ynghylch rheoliadau a wneir o dan adran 42.
- (2) Ni chaiff y rheoliadau ganiatáu i benderfyniad gael ei wneud o dan y rheoliadau ar y sail bod gan ddisgybl neu blentyn anghenion dysgu ychwanegol neu y gall fod ganddo anghenion dysgu ychwanegol (gweler, yn hytrach, adran 41).
- (3) Rhaid i'r rheoliadau bennu bod cyfnod gweithredol penderfyniad a wneir o dan y rheoliadau naill ai—
  - (a) yn gyfnod penodol a bennir yn y penderfyniad nad yw'n hwy na 6 mis, neu
  - (b) yn gyfnod y mae rhaid dod ag ef i ben (yn unol â'r rheoliadau) heb fod yn hwyrach na 6 mis i'w ddechrau.
- (4) Ond caiff y rheoliadau bennu cyfnod gweithredol gwahanol ar gyfer penderfyniad os yw'r cyfnod gweithredol hwnnw i ddechrau—
  - (a) yn union ar ôl diwedd cyfnod gweithredol penderfyniad blaenorol, neu
  - (b) cyn diwedd cyfnod, a bennir yn y rheoliadau, sy'n dechrau â diwedd cyfnod gweithredol penderfyniad blaenorol.
- (5) Caiff y rheoliadau alluogi person sy'n gwneud penderfyniad o dan y rheoliadau—
  - (a) i amrywio'r penderfyniad, ac eithrio mewn perthynas â'i gyfnod gweithredol, neu
  - (b) i ddirymu'r penderfyniad.
- (6) Caiff y rheoliadau bennu—
  - (a) ym mha achosion neu o dan ba amgylchiadau y caniateir amrywio neu ddirymu penderfyniad a wneir o dan y rheoliadau;
  - (b) amodau y mae rhaid eu bodloni cyn y caniateir amrywio neu ddirymu penderfyniad a wneir o dan y rheoliadau.
- (7) Yn yr adran hon, ystyr "cyfnod gweithredol" penderfyniad yw'r cyfnod y mae'r penderfyniad yn cael effaith ar ei gyfer.

*Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys
ar gyfer y Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021, RHAN 2. (See end of Document for details)*

Gwybodaeth Cychwyn

- 195 A. 43 ddimm mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 84\(2\)](#)
- 196 [A. 43](#) mewn grym ar 14.6.2022 at ddibenion penodedig gan [O.S. 2022/652, ergl. 3\(a\)](#)
- 197 [A. 43](#) mewn grym ar 1.9.2022 i'r graddau nad yw eisoes mewn grym gan [O.S. 2022/652, ergl. 4\(b\)](#)

44 Darparu gwybodaeth am eithriadau dros dro

- (1) Rhaid i bennaeth sy'n gwneud, yn amrywio neu'n dirymu penderfyniad o dan reoliadau a wneir o dan adran 42 roi'r wybodaeth a ddisgrifir yn is-adrannau (3) a (4), yn ysgrifenedig, i—
  - (a) y disgybl y mae'r penderfyniad yn ymwneud ag ef,
  - (b) rhiant y disgybl,
  - (c) corff llywodraethu'r ysgol, a
  - (d) yr awdurdod lleol sy'n cynnal yr ysgol.
- (2) Rhaid i ddarparwr addysg feithrin a gyllidir ond nas cynhelir sy'n gwneud, yn amrywio neu'n dirymu penderfyniad o dan reoliadau a wneir o dan adran 42 roi'r wybodaeth a ddisgrifir yn is-adrannau (3) a (4), yn ysgrifenedig, i—
  - (a) rhiant y plentyn y mae'r penderfyniad yn ymwneud ag ef, a
  - (b) yr awdurdod lleol sy'n sicrhau'r addysg.
- (3) Yr wybodaeth yw—
  - (a) yffaith bod y penderfyniad wedi ei wneud, ei amrywio neu ei ddirymu;
  - (b) effaith y penderfyniad, yr amrywiad neu'r dirymiad;
  - (c) y rhesymau dros wneud, amrywio neu ddirymu'r penderfyniad;
  - (d) gwybodaeth am—
    - (i) yr hawl i wneud apêl o dan adran 45 (yn achos penderfyniad sy'n ymwneud â disgybl);
    - (ii) yr hawl i wneud apêl o dan adran 46 (yn achos penderfyniad sy'n ymwneud ag unrhyw blentyn arall).
- (4) Pan fo penderfyniad wedi ei wneud neu ei amrywio, rhaid i'r wybodaeth hefyd gynnwys—
  - (a) disgrifiad o'r ddarpariaeth a wneir ar gyfer addysg y disgybl neu'r plentyn yn ystod y cyfnod a bennir yn y penderfyniad;
  - (b) disgrifiad o'r ffordd y mae'r pennath neu'r darparwr yn bwriadu sicrhau bod y cwricwlwm mabwysiedig yn cael ei weithredu i'r disgybl neu'r plentyn ar ddiwedd y cyfnod hwnnw.
- (5) Nid yw'r ddyletswydd yn is-adran (1)(a) yn gymwys os yw'r pennath yn ystyried nad oes gan y disgybl y galluedd i ddeall—
  - (a) yr wybodaeth a roddid, neu
  - (b) yr hyn y mae'n ei olygu i arfer yr hawl a roddir gan adran 45.

Gwybodaeth Cychwyn

- 198 A. 44 ddimm mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 84\(2\)](#)
- 199 [A. 44](#) mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan [O.S. 2022/652, ergl. 5\(1\)\(2\)\(d\), Atod.](#)

*Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.
 Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys
 ar gyfer y Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021, RHAN 2. (See end of Document for details)*

I100 A. 44 mewn grym ar 1.9.2023 at ddibenion penodedig gan **O.S. 2022/652, ergl. 6(1)(2)(d)**

45 Apelau am eithriadau dros dro ar gyfer disgblion unigol

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys—
  - (a) pan fo pennath ysgol yn gwneud, yn amrywio neu'n dirymu penderfyniad sy'n ymwneud â disgyl o dan reoliadau a wneir o dan adran 42, neu
  - (b) pan fo disgyl, neu riant disgyl, yn gofyn i bennaeth ysgol wneud penderfyniad o dan y rheoliadau hynny mewn perthynas â'r disgyl, ond pan na fo penderfyniad wedi ei wneud.
- (2) Caiff pob un o'r canlynol apelio i gorff llywodraethu'r ysgol—
  - (a) y disgyl;
  - (b) rhiant y disgyl.
- (3) Nid yw is-adran (2)(a) yn gymwys os yw'r corff llywodraethu yn ystyried nad oes gan y disgyl o dan sylw y galluedd i ddeall yr hyn y mae'n ei olygu i arfer yr hawl a roddir gan yr adran hon.
- (4) Os gwneir apêl o dan yr adran hon, caiff y corff llywodraethu—
  - (a) cyfarwyddo'r pennath, yn ysgrifenedig, i gymryd y camau gweithredu y mae'n ystyried eu bod yn briodol mewn cysylltiad â'r penderfyniad y cyfeirir ato yn is-adran (1)(a) neu'r cais y cyfeirir ato yn is-adran (1)(b), neu
  - (b) hysbysu'r pennath, yn ysgrifenedig, na roddir unrhyw gyfarwyddyd o'r fath.
- (5) Rhaid i'r corff llywodraethu roi hysbysiad ysgrifenedig o'i benderfyniad—
  - (a) i'r disgyl, a
  - (b) i riant y disgyl.
- (6) Nid yw is-adran (5)(a) yn gymwys os yw'r corff llywodraethu yn ystyried nad oes gan y disgyl o dan sylw y galluedd i ddeall yr wybodaeth a roddid.
- (7) Rhaid i'r pennath gydymffurfio â chyfarwyddyd a roddir o dan is-adran (4).
- (8) Caiff rheoliadau wneud darpariaeth bellach mewn cysylltiad ag apelau o dan yr adran hon.

Gwybodaeth Cychwyn

- I101** A. 45 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 84(2)**
I102 A. 45 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan **O.S. 2022/652, ergl. 5(1)(2)(d), Atod.**
I103 A. 45 mewn grym ar 1.9.2023 at ddibenion penodedig gan **O.S. 2022/652, ergl. 6(1)(2)(d)**

46 Apelau am eithriadau dros dro ar gyfer plant unigol

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys—
  - (a) pan fo darparwr addysg feithrin a gyllidir ond nas cynhelir yn gwneud, yn amrywio neu'n dirymu penderfyniad o dan reoliadau a wneir o dan adran 42 mewn perthynas â phlentyn y darperir yr addysg ar ei gyfer, neu
  - (b) pan fo rhiant plentyn y darperir addysg feithrin a gyllidir ond nas cynhelir ar ei gyfer yn gofyn i ddarparwr yr addysg wneud penderfyniad o dan y

Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021, RHAN 2. (See end of Document for details)

rheoliadau hynny mewn perthynas â'r plentyn, ond pan na fo penderfyniad wedi ei wneud.

(2) Caiff rhiant y plentyn apelio i'r awdurdod lleol sydd wedi sicrhau'r addysg.

(3) Os gwneir apêl o dan yr adran hon, caiff yr awdurdod lleol—

(a) cyfarwyddo'r darparwr, yn ysgrifenedig, i gymryd y camau gweithredu y mae'r awdurdod lleol yn ystyried eu bod yn briodol mewn cysylltiad â'r penderfyniad y cyfeirir ato yn is-adran (1)(a) neu'r cais y cyfeirir ato yn is-adran (1)(b), neu

(b) hysbysu'r darparwr, yn ysgrifenedig, na roddir unrhyw gyfarwyddyd o'r fath.

(4) Rhaid i'r awdurdod lleol roi hysbysiad ysgrifenedig o'i benderfyniad i riant y plentyn.

(5) Rhaid i'r darparwr gydymffurfio â chyfarwyddyd a roddir o dan is-adran (3).

(6) Caiff rheoliadau wneud darpariaeth bellach mewn cysylltiad ag apelau o dan yr adran hon.

Gwybodaeth Cychwyn

I104 A. 46 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 84\(2\)](#)

I105 A. 46 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan [O.S. 2022/652, ergl. 5\(1\)\(2\)\(d\), Atod.](#)

I106 A. 46 mewn grym ar 1.9.2023 at ddibenion penodedig gan [O.S. 2022/652, ergl. 6\(1\)\(2\)\(d\)](#)

47 Eithriad ar gyfer disgyblion y mae trefniadau wedi eu gwneud ar eu cyfer o dan adran 19A o Ddeddf Addysg 1996

Nid yw adrannau 27, 28, 29 a 30 yn gymwys mewn perthynas â disgyblion y mae trefniadau wedi eu gwneud ar eu cyfer o dan adran 19A o [Ddeddf Addysg 1996 \(p. 56\)](#) (gweler, yn hytrach, Ran 3).

Gwybodaeth Cychwyn

I107 A. 47 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 84\(2\)](#)

I108 A. 47 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan [O.S. 2022/652, ergl. 5\(1\)\(2\)\(d\), Atod.](#)

I109 A. 47 mewn grym ar 1.9.2023 at ddibenion penodedig gan [O.S. 2022/652, ergl. 6\(1\)\(2\)\(d\)](#)

48 Pŵer i wneud darpariaeth ar gyfer eithriadau pellach

(1) Caiff rheoliadau—

(a) datgymhwysyo adrannau 27, 28, 29 a 30, neu unrhyw un neu ragor o'r adrannau hynny, mewn achosion neu o dan amgylchiadau a bennir yn y rheoliadau;

(b) darparu bod adrannau 27, 28, 29 a 30, neu unrhyw un neu ragor o'r adrannau hynny, yn gymwys gyda'r addasiadau a bennir yn y rheoliadau mewn achosion neu o dan amgylchiadau a bennir yn y rheoliadau;

(c) datgymhwysyo adrannau 34, 35 a 36 neu unrhyw un neu ragor o'r adrannau hynny, mewn achosion neu o dan amgylchiadau a bennir yn y rheoliadau;

(d) darparu bod adrannau 34, 35 a 36, neu unrhyw un neu ragor o'r adrannau hynny, yn gymwys gyda'r addasiadau a bennir yn y rheoliadau mewn achosion neu o dan amgylchiadau a bennir yn y rheoliadau.

Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021, RHAN 2. (See end of Document for details)

(2) Caiff rheoliadau o dan yr adran hon roi disgrifiwn i berson.

Gwybodaeth Cychwyn

I110 A. 48 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 84\(2\)](#)

I111 [A. 48](#) mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan [O.S. 2022/652](#), ergl. 5(1)(2)(d), **Atod.**

I112 [A. 48](#) mewn grym ar 1.9.2023 at ddibenion penodedig gan [O.S. 2022/652](#), **ergl. 6(1)(2)(d)**

Statws

Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021, RHAN 2.